

περιεχόμενα

- Παρουσίαση του Φορέα διαχείρισης Αχέροντα & Καλαμα 1
- Editorial..... 2
- Περιοχές δραστηριοποίησης του Φορέα- αρμοδιότητες 3
- Διοικητικό τμήμα του Φορέα..... 4-5
- Ενημέρωση & Ευαισθητοποίηση ..6
- Ευρωπαϊκή γιορτή πουλιών..... 6
- Let's do it Greece 7
- Μεσόγειος sos..... 7
- Κέντρα Ενημέρωσης 8
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση στα σχολεία 9
- Αφιέρωμα 8-9
- Εθελοντισμός..... 12

αφιέρωμα

Χουλιαρομύτα

ή Πλαταλέα η λευκορόδια,

Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών των ποταμών Αχέροντα & Καλαμά

αρμοδιότητες και δράσεις

Οι περιοχές ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά αφορούν στις προστατευόμενες περιοχές «**Στενά και Εκβολές Αχέροντα**», «**Στενά Καλαμά**», «**Δέλτα Καλαμά**» και «**Έλος Καλοδικίου**», συνολικής έκτασης 15.769 εκτάρια, οι οποίες ανήκουν στους Νομούς Θεσπρωτίας και Πρέβεζας και έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 λόγω της ιδιαίτερης βιολογικής και οικολογικής τους αξίας.

Οι περιοχές αυτές αποτελούν Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) (Special Areas of Conservation-SAC), όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΕ. Επίσης ορισμένες από αυτές αποτελούν και Ζώνες Ειδικής Προστασίας σε εφαρμογή της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Οι προστατευόμενες περιοχές που υπόκεινται στις αρμοδιότητες του Φορέα Διαχείρισης θεσμοθετήθηκαν επίσημα το 2009 με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 396-17/09/2009).

Χρήσιμες συνδέσεις

1. Ελληνική Φύση
2. Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης (Ε.Ε.Π.Φ.)
3. Εθνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (Ε.Κ.Θ.Ε.)
4. Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)
5. Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF Ελλάς)
6. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (Ε.Ο.Ε.)
7. Ελληνική Ένωση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (HELMERA)
8. Δίκτυο Μεσόγειος S.O.S.
9. Σύλλογος για την προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας (ΑΡΧΕΛΩΝ)
10. Εταιρεία Μελέτης και Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας (ΜΟΜ)
11. ECONEWS – Περιβάλλον – Ενέργεια – Οικολογία (περ/ντικό, ενημερ. News portal)
12. Περιβαλλοντική οργάνωση για την άγρια ζωή και τη φύση (ΚΑΛΙΣΤΩ)
13. Greenpeace (Διεθνής μη κερδοσκοπική οργάνωση για το περιβάλλον)
14. Αρκτούρος (περιβαλλοντική εταιρεία για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος)
15. Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛΕΤ)
16. Πράσινο + Μπλε (Μη κερδοσκοπική οργάνωση πολιτισμού και περιβάλλοντος)
17. Νόμος και Φύση (Μη κερδοσκοπική οργάνωση για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη)
18. Οικολογική εταιρεία Ανακύκλωσης (περιβαλλοντική οργάνωση)
19. Συνθήκη Ramsar (Η σύμβαση για τους Υγροτόπους Διεθνούς σημασίας)
20. Medwet (Μη κυβερνητική οργάνωση για την προστασία και την αειφόρο ανάπτυξη των μεσογειακών υγροτόπων)
21. Medasset (Μεσογειακός σύνδεσμος για τη Σωτηρία των θαλάσσιων χελωνών)
22. Mio-ecsde (Ομοσπονδία με 100 περίπου μη κυβερνητικές οργανώσεις από χώρες της Μεσογείου με στόχο την προστασία περιβάλλοντος)
23. Οργάνωση Γη (Ελληνική μη κερδοσκοπική οργάνωση που αφορά την κοινωνία και το περιβάλλον)
24. Ελληνικό Κέντρο Περιθαλψής Άγριων Ζώων
25. Παγκόσμιος Οργανισμός Φύσης (WNO)
26. Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (UNEP)
27. EUROPARC (Ομοσπονδία της Φύσης και εθνικά πάρκα της Ευρώπης)
28. IUCN (Διεθνής ένωση διατήρησης της φύσης)
29. BirdLife International

Editorial

Ο Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών ποταμών Αχέροντα και Κалаμά με αυτή του την έκδοση εγκαινιάζει ένα καινούριο τρόπο επικοινωνίας, αυτήν τη φορά όχι μέσα από το Internet, αλλά με τη μορφή μικρής έντυπης εφημερίδας, που θα διανέμεται κάθε δύο μήνες στην τοπική κοινωνία ενώ θα υπάρχει και σε μορφή PDF, η οποία θα είναι διαθέσιμη μέσω internet από τις ιστοσελίδες του φορέα.

Η έκδοση αυτή θα διαθέτει ποικίλα άρθρα και πληροφορίες σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές που είναι στη δικαιοδοσία του φορέα αλλά και γενικότερα για τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας. Τα όνομα της έκδοσης είναι **“Platalea”**, και προέρχεται από το επιστημονικό όνομα της Χουλιαρομύτας Platalea leucorodia, ένα απειλούμενο είδος πουλιού που απαντάται στα δέλτα του Κалаμά και Αχέροντα.

Στο πρώτο και το δεύτερο τεύχος του Platalea θα παρουσιαστεί το έργο του φορέα τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ξεκινώντας από τα πεπραγμένα του τμήματος Διοίκησης και του Τμήματος Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης

Επίσης, όπως σε κάθε τεύχος θα υπάρχει ένα αφιέρωμα σχετικά με το φυσικό περιβάλλον των προστατευόμενων περιοχών της Θεσπρωτίας, ξεκινώντας από το πρώτο τεύχος με τη **“Χουλιαρομύτα”** που είναι και ένα από τα σύμβολα του φορέα.

Χρηματοδότηση:

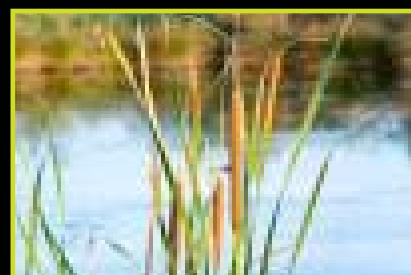
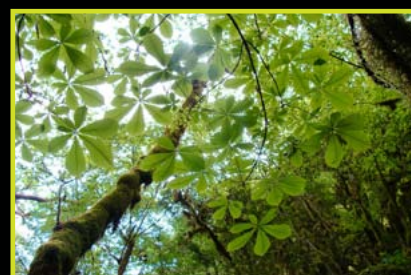
ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εκδότης:

Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Κалаμά

Σχεδιασμός - Επιμέλεια έκδοσης - Παραγωγή:

Cantrel Προβολή Επικοινωνία

Φορέας Διαχείρισης Στενών
και Εκβολών ποταμών

Αχέροντα & Κалаμά

Επιγραμματικά στις αρμοδιότητες του Φορέα υπάγονται:

- Η κατάρτιση και η ευθύνη εφαρμογής των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας των προστατευόμενων περιοχών και των σχεδίων διαχείρισής τους
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των κανονιστικών όρων και περιορισμών
- Η μέριμνα για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων για την περιοχή ευθύνης του
- Η παροχή γνωμοδοτήσεων πριν από τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις για έργα και δραστηριότητες που εμπίπτουν στις περιοχές ευθύνης - Η επικουρία των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών στον έλεγχο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- Η κατάρτιση μελετών και ερευνών, καθώς και

η εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων

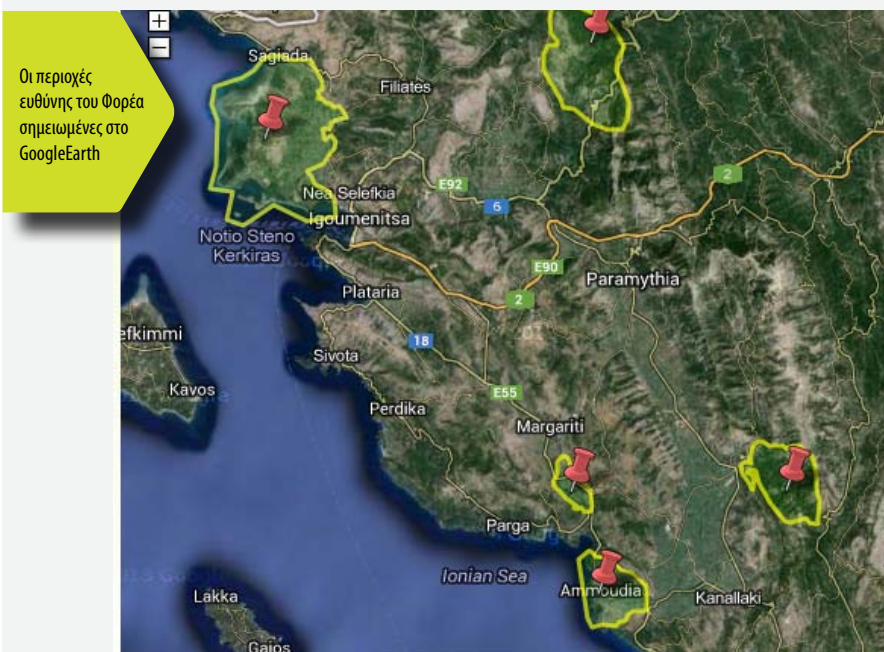
- Η ανάληψη εκπόνησης ή εκτέλεσης εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων σχετικών με τις περιοχές ευθύνης του
- Η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού σε θέματα που ανάγονται στις αρμοδιότητες και τους σκοπούς του φορέα
- Η προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων, η έκδοση αδειών ξενάγησης
- Η χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων
- Η διαχείριση δημόσιων εκτάσεων που παραχωρούνται προς το φορέα ή μισθώνονται από αυτόν, η ενοικίαση ιδιωτικών εκτάσεων και η πραγματοποίηση σε αυτές των προβλεπόμενων στον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας και στα σχέδια διαχείρισης αναγκαίων παρεμβάσεων.

Ο Φορέας Διαχείρισης χρηματοδοτείται κυρίως από το ΥΠΕΚΑ μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για το Περιβάλλον. Επίσης λαμβάνει μέρος σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που αφορούν στο περιβάλλον και στις προστατευόμενες περιοχές.

Το διάστημα 2003-2009 χρηματοδοτήθηκε από το Μέτρο 8.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος “ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ” 2000-2006 που αφορούσε τη “Διαχείριση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Κалаμά”, συνολικού προϋπολογισμού 1.396.484,00€. Έργο ΕΠΠΕΡ. Το διάστημα 2006-2008 ο Φορέας συμμετείχε σε 2 προγράμματα INTERREG III ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ μέσω των οποίων παρήχθησαν σημαντικά έργα για τις προστατευόμενες περιοχές των ποταμών Αχέροντα και Κалаμά. Αυτά αφορούν τα έργα COLECOMAN και ECODO.

Επίσης ο Φορέας έγινε αποδέκτης του έργου που παράχθηκε από το πρόγραμμα INTERREG III ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ το διάστημα 2007-2008 με τίτλο «Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την παρακολούθηση και τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 σε Ελλάδα και Ιταλία - πιλοτική εφαρμογή σε κοινά οικοσυστήματα Ελλάδας - Ιταλίας» (<http://www.infonat.eu>).

Από το 2010 ο Φορέας χρηματοδοτείται κυρίως από τον άξονα προτεραιότητας 9 “Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας” του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Με την απ. πρωτ. 181561/03-09-2010 Απόφαση Ενταξης της πράξης “Λειτουργία Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Κалаμά” συνολικού προϋπολογισμού 3.338.097,25 ευρώ ο Φορέας Διαχείρισης έχει εξασφαλίσει την ομαλή λειτουργία του για το διάστημα 2010-2015.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

του Φορέα Διαχείρισης Στενών κι Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά

ΔΟΜΗ • ΟΡΓΑΝΩΣΗ • ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ • ΔΡΑΣΕΙΣ

Ο Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά χρηματοδοτείται κυρίως από το ΥΠΕΚΑ μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

Επίσης, λαμβάνει μέρος σε Ευρωπαϊκά και Εθνικά Προγράμματα που αφορούν στο περιβάλλον και στις προστατευόμενες περιοχές.

Για το διάστημα 2010-2015 ο Φορέας Διαχείρισης χρηματοδοτείται μέσω της πράξης «Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας των περιοχών ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά» στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 9 «Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας», του Ε.Π. **“ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2007-2013”**.

Οι δράσεις που έχουν ενταχθεί στην πράξη αυτή αφορούν:

- Τη μισθοδοσία του προσωπικού και τα πάγια έξοδα για τη λειτουργία του Φορέα και των Κέντρων και του περιπτέρου Πληροφόρησης
- Την προμήθεια εξοπλισμού απαραίτητου για την λειτουργία του Φορέα και την παρακολούθηση ειδών (π.χ. τηλεσκόπια, κιάλια, γραφεία, υπολογιστές κ.τ.λ.)
- Την παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων
- Την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και μαθητών.

Πρόσφατα, υπογράφηκε η σύμβαση με τον ανάδοχο για το έργο «Παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων» προϋπολογισμού 464.000,00 ευρώ. Στο αντικείμενο του εν λόγω έργου περιλαμβάνεται η καταγραφή, η εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης και η παρακολούθησή της κατάστασης διατήρησης α) των τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας των Παραρτημάτων II, IV και V της Οδηγίας 92/43 και β) των πουλιών της Οδηγίας 79/409.

Το έργο είναι απαραίτητο για την εκτίμηση της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, αποτελεί δε απαραίτητο εργαλείο για το βέλτιστο σχεδιασμό των μέτρων διαχείρισης της περιοχής, σκοπός των οποίων, μεταξύ άλλων είναι και η εξασφάλιση ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης, η ανόρθωση ή/και η αποκατάσταση των τύπων οικοτόπων και των ενδιαιτημάτων των πληθυσμών των ειδών της Οδηγίας

92/43/ΕΕ.

Θα εφαρμοστεί ένα σύστημα επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) σε τοπικό επίπεδο (στην περιοχή ευθύνης του ΦΔ), το οποίο θα είναι ενταγμένο σε ένα εθνικού επιπέδου σύστημα παρακολούθησης ειδών και οικοτόπων, το οποίο θα εφαρμοστεί την περίοδο 2007-2012 (άρθρο 11 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ). Με το έργο αυτό θα διασφαλιστεί η εποπτεία και η εφαρμογή ενός συστήματος επαναξιολόγησης (σε σχέση με τη 2η Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας του 2007) της κατάστασης διατήρησης ειδών και οικοτόπων.

Ταυτόχρονα, θα τροφοδοτήσει την 3η Εθνική Αναφορά Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (περίοδος αναφοράς 2007-2012 - άρθρο 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) με δεδομένα παρακολούθησης (field monitoring data) και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης (field data on conservation status assessment) ειδών και οικοτόπων, ως αποτέλεσμα εργασιών πεδίου.

Ευρύτερα, η δράση παρακολούθησης θα συμβάλει και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων διαχείρισης - διατήρησης που έχουν εφαρμοστεί στις περιοχές ευθύνης-αρμοδιότητας των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

Οι τύποι οικοτόπων και τα είδη χλωρίδας και πανίδας που απαντούν στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά και τα οποία θα παρακολουθηθούν στο πλαίσιο του παρόντος είναι:

Οικότοποι

1130, 1150, 1210, 1240, 1310, 1410, 1420, 2110, 2220, 2250, 3150, 3280, 5210, 5330, 5420, 6420, 7210, 8210, 9250, 92A0, 92C0, 92D0, 9340, 9350, 9540

Φυτά

Carex acuta, Ramonda serbica

Αμφίβια-Ερπετά

Testudo hermanni, Testudo marginata, Emys orbicularis, Mauremys caspica, Caretta caretta, Elaphe quatuorlineata, Ablepharus kitaibelii, Algyroides nigrpunctatus, Bufo viridis, Coluber caspius, Coluber najadum, Hyla arborea, Lacerta trilineata, Natrix tessellate, Ophisaurus apodus, Rana dalmatina, Vipera ammodytes, Rana graeca

Θηλαστικά

Lutra lutra, Ursus arctos, Canis lupus, Felis silvestris

Ψάρια

Arhania fasciatus, Phoxinellus spp., Salmo macrostigma, Valencia letourneuxi

Πουλιά

Nycticorax nycticorax, Ciconia nigra, Milvus migrans, Gyps fulvus, Circus gallicus, Circus cyaneus, Aquila pomarina, Aquila heliaca, Numenius arquata, Philomachus pugnax, Burhinus oedicnemus, Glareola pratincola, Sterna sandvicensis, Ficedula albicollis, Buteo rufinus, Tachybaptus ruficollis, Ardea cinerea, Cygnus olor, Anas platyrhynchos, Anas acuta, Anas querquedula, Accipiter nisus, Accipiter brevipes, Buteo buteo, Falco vespertinus, Asio flameus, Fulica atra, Vanellus vanellus, Streptopelia turtur, Hirundo rustica, Acrocephalus arundinaceus, Motacilla flava, Sylvia cantillans, Lanius senator, Lanius collurio

Οι δράσεις στο παρόν υποέργο θα αφορούν την:

- Παρακολούθηση και αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης ειδών
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων.

Επιπλέον, ο Φορέας Διαχείρισης εξασφάλισε χρηματοδοτήσεις από το Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων «Στήριξη των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών» για τα έτη 2011, 2012 και 2013.

Στα πλαίσια των χρηματοδοτήσεων αυτών ο Φορέας Διαχείρισης προχώρησε στην παρακολούθηση – καταγραφή των:

- Ειδών Ορνιθοπανίδας
- Του τσακαλιού
- Των Λεπιδόπτερων
- Των Ορχιδέων και
- Των θαλάσσιων χελωνών caretta caretta.

Επιπλέον, προέβη στην επισκευή των Κέντρων Πληροφόρησης Καλαμά και Αχέροντα με σκοπό την καλύτερη φιλοξενία των επισκεπτών και των μαθητών που θέλουν να γνωρίσουν μέσα από αυτά τις προστατευόμενες περιοχές.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Ο Φορέας Διαχείρισης από το 2011 έως και σήμερα έχει οργανώσει διάφορες περιβαλλοντικές εκδηλώσεις και δράσεις όπως: **Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, Ευρωπαϊκή Γιορτή Πουλιών, καθαρισμό ακτών, ημερίδες κλπ.**

• Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος τα δυο τελευταία χρόνια πραγματοποιεί εκδηλώσεις για παιδιά δημοτικού. Η συμμετοχή των παιδιών στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το 2012 ήταν πολλή μεγάλη. Στη γιορτή συμμετείχαν το ΚΕΑΝ (κύτταρο εναλλακτικών αναζητήσεων νέων) με την παρουσίαση επιδαπέδιου περιβαλλοντικού παιχνιδιού (planetbook) και εργαστηρίου κηπουρικής. Επίσης συμμετείχε το χορευτικό της Νέας Σελεύκειας, Γραικοχωρίου και Πλαταριάς με παιδιά Δημοτικού. Στο τέλος της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε διαγωνισμός Ζωγραφικής με θέμα "Το περιβάλλον" με έπαθλο επιτραπέζιο περιβαλλοντικό παιχνίδι (planet book).

Πανευρωπαϊκή γιορτή των πουλιών

Η Πανευρωπαϊκή Γιορτή των Πουλιών είναι ένα ετήσιο γεγονός που διοργανώνεται κάθε χρόνο τον Οκτώβριο από τον Φορέα Διαχείρισης σε συνεργασία με την Ορνιθολογική Εταιρία.

Ο σκοπός της εκδήλωσης είναι η γνωριμία των παιδιών με την πλούσια πανίδα της περιοχής και πιο συγκεκριμένα με τα πουλιά, καθώς και η ενημέρωση και ευαισθητοποίησή τους για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα πουλιά στο μακρινό τους ταξίδι, κατά τη μετανάστευσή τους.

Η Γιορτή υλοποιείται στο Μακρυγιάλι (Δρέπανο) και στο Κέντρο Πληροφόρησης Αχέροντα στην Αμμουδιά. Κάθε χρόνο συμμετέχει μεγάλος αριθμός μαθητών από τα δημοτικά σχολεία Ηγουμενίτσας και από τα σχολεία Πρέβεζας.

Στην εκδήλωση λαμβάνουν χώρα πολλές δραστηριότητες όπως: υπαίθριο εργαστήριο ζωγραφικής πάνω σε πέτρες και χαρτί, κατασκευές από χάρτινες μάσκες με θέμα τα πουλιά, κατασκευή σελιδοδείκτη, παιχνίδι γνώσεων με θέμα την ορνιθοπανίδα, επιτραπέζιο περιβαλλοντικό παιχνίδι, προβολή DVD και ξενάγηση στην έκθεση του κέντρου πληροφόρησης του Φορέα.

Κάθε χρόνο ο Φορέας Διαχείρισης διοργανώνει και συμμετέχει σε διάφορες δράσεις και εκστρατείες. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος ο Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά, η Π.Ε. Θεσπρωτίας και ο Δήμος

Ηγουμενίτσας για την εκστρατεία **"Καθαρίστε την Μεσόγειο 2013"**, διοργάνωσαν τον Ιουνίου καθαρισμό στο Μακρυγιάλι (Δρέπανο). Στη δράση συμμετείχε το 3ο Δημοτικό Σχολείο Ηγουμενίτσας.

Στο πλαίσιο της δράσης **Let's do it Greece 2013**, σε συνεργασία με το Λιμενικό Σταθμό Σαγιάδας και το Εθελοντικό Πυροσβεστικό Κλιμάκιο Πυρασφάλειας Σαγιάδας, ο Φορέας διοργάνωσε καθαρισμό στο Βάλτο Σαγιάδας. Συμμετείχαν παιδιά από το δημοτικό σχολείο Σαγιάδας.

ΚΕΝΤΡΑ & ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΣΗΣ ΣΑΓΙΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΛΥΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΣΗΣ ΑΜΜΟΥΔΙΑΣ

Ο Φορέας Διαχείρισης λειτουργεί δυο κέντρα και ένα περίπτερο πληροφόρησης.

Το κέντρο πληροφόρησης Καλαμά που βρίσκεται στη **Σαγιάδα**, το περίπτερο πληροφόρησης Αχέροντα που βρίσκεται στην **Αμμουδιά** και το περίπτερο πληροφόρησης που βρίσκεται στη **Γλυκή**, δέχονται πολλούς μαθητές όλων των βαθμίδων και από όλη την Ελλάδα με σκοπό την ενημέρωσή τους για τη σπάνια χλωρίδα και πανίδα των προστατευόμενων περιοχών. Στις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εντός των κέντρων και του περιπτέρου περιλαμβάνονται ξεναγήσεις στις εκθέσεις, σχετικές προβολές ταινιών, παρατήρηση πουλιών με ειδικά κιόθια και τηλεσκόπια παρουσία των φυλάκων του φορέα και διάφορες περιβαλλοντικές δραστηριότητες για τα μικρά παιδιά.

Τα κέντρα ενημέρωσης επισκέπτεται επίσης μεγάλος αριθμός τουριστών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Στους χώρους τους Κέντρων Ενημέρωσης και το περίπτερο ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα

μέσω του εκθεσιακού και ενημερωτικού υλικού :

- α) να γνωρίσει τα αξιόλογα οικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής και να ενημερωθεί για το ρόλο του φορέα διαχείρισης στην προστατευόμενη περιοχή του ποταμού Αχέροντα και Καλαμά.
- β) να ενημερωθεί για τις περιοχές απόλυτης προστασίας και τα τοπία φυσικού κάλλους, για τα σπάνια και ενδημικά φυτά και τα είδη προς εξαφάνιση.
- γ) να πληροφορηθεί για τοποθεσίες με ιδιαίτερο ιστορικό, θρησκευτικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον αλλά και για προβλήματα που υποβαθμίζουν την προστατευόμενη περιοχή όπως είναι οι πυρκαγιές, η επέκταση οικισμών, η λαθροθηρία κ.α.

ΗΜΕΡΕΣ & ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00πμ με 14.00μμ.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Η σχέση μας με το περιβάλλον δομείται από τα πρώτα χρόνια της σχολικής μας ζωής, γι' αυτό στόχος του τμήματος ενημέρωσης είναι η διαμόρφωση στη συνείδηση των μαθητών ότι το φυσικό περιβάλλον πρέπει και μπορεί να προστατευθεί.

Το προσωπικό ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης κάθε χρόνο πραγματοποιεί επισκέψεις στα σχολεία των Νομών Θεσπρωτίας και Πρέβεζας.

Το υλικό που χρησιμοποιείται είναι παρουσιάσεις (power point) εντός των αιθουσών για την ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών.

Τα σχολεία που έχει επισκεφθεί το προσωπικό ενημέρωσης του Φορέα είναι το 1ο, 2ο, 3ο και 4ο δημοτικό σχολείο Ηγουμενίτσας, τα Δημοτικά σχολεία του Γραϊκοχωρίου, της Νέας Σελεύκειας, του δημοτικού Παραμυθιάς κλπ, και από το νομό Πρεβέζης τα δημοτικά σχολεία 1ο και 2ο δημοτικό Καναλακίου και Πάργας, καθώς και του Βουβοποτάμου, Μεσοποτάμου.

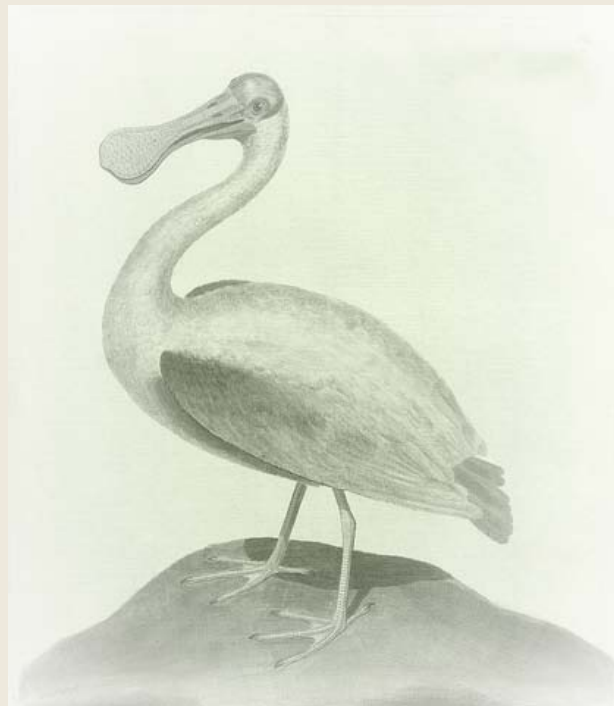
Ντοκιμαντέρ με παιδιά του Δημοτικού

Ο Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καλαμά σε συνεργασία με Δημοτικά Σχολεία όπως το δημοτικό Γλυκής, Σαγιάδας, Μεσοποτάμου και Νεραϊδας που βρίσκονται κοντά στις προστατευόμενες περιοχές, ρύθισε με πρωταγωνιστές τα παιδιά, ντοκιμαντέρ για τον Καλαμά, τον Αχέροντα και το Έλος Καλοδικίου!

αιφλέρωμα

Η χουλιαρομούτα
ή Πλαταλέα η
λευκορόδια, ανήκει
στην τάξη των
Πελαργόμορφων και στην
οικογένεια των Θρησκειορνιθιδών
(Threskiornithidae).

Περιγραφή

Είναι ψηλά πουλιά με μήκος 80 – 93 εκ. και άνοιγμα φτερών 120-135 εκ. Ερωδιόμορφα, υδρόβια πουλιά, οι ενήλικες χουλιαρομούτες έχουν λευκό χρώμα και κιτρινωπό φτέρωμα στην άκρη του λαιμού τους. Το ράμφος τους είναι μακρύ, σκούρο σταχτί, με την άκρη του πλατιά σαν κουτάλι (χουλιάρι, εξ ου και το όνομα Χουλιαρομούτα) και κιτρινωπή.

Τα πόδια τους είναι μακριά και μαύρα. Φθάνουν σε βάρος έως δύο κιλά. Ζουν κυρίως στην υποσαχάρια Αφρική και τη Μαδαγασκάρη. Την Άνοιξη, κατά την περίοδο αναπαραγωγής τους αποκτούν ένα λιοφίο κιτρινωπού χρώματος.

Βιότοπος - Οικολογία

Απαντώνται σε υγροβιότοπους με πλούσιους καλαμιώνες, όπως το δέλτα του Καλαμά και του Αχέροντα όπου συγκεντρώνονται κατά εκατοντάδες για να διαχειμάσουν, σε βάλτους, κατά μήκος των ποταμών και σε πλημμυρισμένες περιοχές και λιμνοθάλασσες. Φωλιάζουν σε παραλίμνια ή παραποτάμια δάση με αρμυρίκια, ιτιές και σκλήθρα, σχηματίζοντας μικτές αποικίες με άλλα είδη ερωδιών, κορμοράνους και χαλκόκοτες.

Τρέφονται με ασπόνδυλα, μαλάκια και μικρά ψάρια, που πιάνουν φιλτράροντας την ιλύ του πυθμένα των αβαθών περιοχών που χρησιμοποιούν ως περιοχές διατροφής.

Γεωγραφική εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις

Είναι πολύ σπάνιο πτηνό σε όλη την Ευρώπη και στην Ελλάδα όπου τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σημαντικά ο πληθυσμός του. Τα λίγα άτομα που έρχονται τα βρίσκουμε στους περισσότερους μεγάλους υγροβιότοπους που έχουν απομείνει στη χώρα. Όσον αφορά την υπόλοιπη Ευρώπη, τα βρίσκουμε κυρίως στις νότιες περιοχές.

Κατά τη δεκαετία του 1970 ο αναπαραγόμενος

Χουλιαρομούτα

πληθυσμός της χουλιαρομούτας στην Ελλάδα εκτιμήθηκε σε 200-240 ζευγάρια σε 5 αποικίες και μετά από μια δεκαετία περίπου είχε μειωθεί στα 113-172 ζευγάρια στις ίδιες αποικίες.

Τα τελευταία χρόνια ο αναπαραγόμενος πληθυσμός σε ορισμένες αποικίες όπως το δέλτα του Αξιού, μειώθηκε κατά πολύ και το είδος έχει σταματήσει να φωλιάζει στις λίμνες Ισμαρίδα και Πρέσπα. Το μεγαλύτερο μέρος του αναπαραγόμενου πληθυσμού στην Ελλάδα βρίσκεται στη **λίμνη Κερκίνη** και στον **Αμβρακικό Κόλπο**.

Στο **Δέλτα Καλαμά** η χουλιαρομούτα παρατηρείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με μεγαλύτερους

αριθμούς να συγκεντρώνονται κατά την χειμερινή περίοδο στην παλιά και στη νέα κοίτη. Κατά την εαρινή και θερινή περίοδο οι χουλιαρομούτες τρέφονται στον βάλτο Σαγιάδας και στη θαλάσσια περιοχή της Σαγιάδας.

Στο **Δέλτα του Αχέροντα** οι χουλιαρομούτες έχουν παρατηρηθεί στην Αμμουδιά αλλήλα και στον όρμο Κερέντζας κατά τη θερινή και τη χειμερινή περίοδο.

Όσον αφορά το καθεστώς προστασίας της χουλιαρομούτας, στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας αναφέρεται ως Τρωτό (VU, Vulnerable), είναι προστατευόμενο είδος του παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/ 147 /ΕΚ «Περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών» και εμφανίζεται στα

παραρτήματα διαφόρων διεθνών συμβάσεων, όπως η Σύμβαση της Βέρνης και η Σύμβαση της Βόννης.

Η ρύπανση των νερών και η καταστροφή ή/και η υποβάθμιση των υγροτόπων είναι από τις κύριες απειλές του είδους στην Ελλάδα.

Η αύξηση του αριθμού των κορμοράνων σε ορισμένες περιοχές μπορεί να αποτελεί απειλή για το είδος, δεδομένου ότι τα δύο είδη ανταγωνίζονται για τις θέσεις φωλεοποίησης.

Για το λόγο αυτό, η διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης των υγροτόπων όπου ζει, αναπαράγεται και τρέφεται η χουλιαρομούτα είναι καίριας σημασίας για την προ-στασία του είδους.

Έρχεται στην Ευρώπη
τους θερινούς μήνες ενώ
τον χειμώνα
μεταναστεύει στην
Αφρική.

Είναι πολύ σπάνιο πτηνό σε όλη την Ευρώπη και στην Ελλάδα όπου ο πληθυσμός του τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σημαντικά

Βιβλιογραφία

1. BirdLife International (2004), *Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status*.
2. Birdwatching, Rob Hume, Royal Society for the Protection of Birds (RSPB) (2003), Dorling Kindersley Limited London
3. Το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας, Α. Λεγάκις, Π. Μαραγκού (2009), Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία
4. International Union for Conservation of Nature (IUCN), <http://www.iucn.org>

εθελοντισμός

«Εθελοντισμός είναι
ο τρόπος που σκεφτόμαστε και
δρούμε, η αυτοδέσμευσή μας
για έναν καλύτερο κόσμο,
ένα καλύτερο αύριο»

(Ιστοσελίδα ΥΠΕΚΑ- www.ypeka.gr)

Ο εθελοντισμός έχει αναδειχθεί ως σημαντικό εργαλείο για την προστασία του περιβάλλοντος. Οι δράσεις εθελοντισμού και η αύξηση της συμμετοχής των νέων σε αυτές αποτελούν ένα ουσιαστικό βήμα της μετάβασης σε μια κοινωνία υπεύθυνων πολιτών, στην οποία οι πολίτες από απλοί χρήστες ή κριτές των δρώμενων γίνονται υπεύθυνοι και συνειδητοποιημένοι πολίτες του κόσμου με ενεργή συμμετοχή, με ορμητήριο τις εθελοντικές δράσεις, στη διαμόρφωση ενός ποιοτικού μέλλοντος για τους ίδιους και τις επόμενες γενιές.

Βάσει των ανωτέρω, στόχος του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Ποταμών Αχέροντα και Καθαμά είναι η ανάπτυξη σχεδίων εθελοντισμού για την περιοχή και η οργάνωση ομάδων εθελοντών, οι οποίες θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε δράσεις όπως :

- Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ενημέρωση
- Καθαρισμός- σηματοδότηση μονοπατιών
- Συμμετοχή στη φύλαξη-επόπτευση
- Συμμετοχή στην ξενάγηση των επισκεπτών
- Διανομή ενημερωτικού υλικού

- Συμμετοχή στα προγράμματα παρακολούθησης οικοτόπων, ειδών χλωρίδας και πανίδας καθώς και ποιότητας υδάτων του Φορέα Διαχείρισης
 - Καθαρισμός ακτών και φυσικών περιοχών
- Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προσέγγιση και ενεργοποίηση των κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι και μπορούν να συμμετέχουν απρόσκοπτα στις δράσεις του Φορέα Διαχείρισης. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, προβλέπονται να υλοποιηθούν ημερίδες καθώς και συναντήσεις με μέλη της τοπικής κοινωνίας.

Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να στείλουν σύντομο βιογραφικό στο e-mail : info@kalamas-acherontas.gr, καθώς επίσης μπορούν να συμπληρώσουν την αντίστοιχη φόρμα εθελοντισμού μέσω της ιστοσελίδας του Φορέα Διαχείρισης <http://www.kalamas-acherontas.gr>

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Στενών και Εκβολών ποταμών Αχέροντα & Καθαμά

Ειρήνης & Φιλίας 1, Τ.Ε.Ι. Ηγουμενίτσας, Τ.Κ. 46 100 • Τηλ. 26650 21319

<http://www.kalamas-acherontas.gr>

blog: fdkal-ach.blospot.gr

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: info@kalamas-acherontas.gr